

Beluftning af frømarken kan måske løfte udbyttet

Af maskinkonsulent
Christian Rabølle,
Gefion
Planteavl

Konklusion

- Beluftning af fodergræsmarker giver et højere græsudbytte. Måske er det også interessant i frømarker?
- Oxygenerator er en maskine, som efterlader mange brudflader i jorden og løsner jorden i 15-20 cm dybde.
- To sjællandske frøavlere har afprøvet maskinen i efteråret 2011.
- Gefion vil arbejde på at få Oxygenerator afprøvet i 2012.

Beluftning af fodergræsmarker giver et højere græsudnytte, men er det

også interessant i frømarker? Ved at stimulere rodvæksten og øge næringsstofoptagelsen i det tidlige efterår kunne man tro på, at stærkere frømarker kunne give et højere frøudbytte.

Med en OxyGenerator kan frømarken behandles i august/september for 200-250 kr. pr. hektar, så hvis det passer, at frømarkens næringsstofoptagelse forbedres og udbyttet øges, så er maskinen interessant for danske frøavlere.

Oxygenerator

I Skotland har landmænd i en årrække forlænget levetiden og høvet græs-

udbyttet ved at belufte græsmarken. Det opdagede det lille danske firma A3N (www.a3n.dk), og de valgte at hente et par maskiner til Danmark. Maskinen hedder OxyGenerator og produceres af firmaet Glenside. Der findes andre tilsvarende maskiner på det engelske marked.

Oxygenerator har to aksler med skær, som vinkles således, at når skæret trækkes op af jorden, laves der et vrid af skæret. Dette vrid efterlader mange brudflader i jorden og løsner jorden i 15-20 cm dybde.

Oxygenerator er tre meter bred og monteres i tre-

punktsophænget på traktoren. Rammen er udført i galvaniseret stål og valsen i malet støbejern. Tromle og ophæng er udført i lakeret jern. Firmaet har også en fem meter udgave af maskinen.

Hvornår er der behov for beluftning?

Når vi færdes med tunge mejetærskere, pressere og kornvogne på udlægsmarkerne, vil vi pakke jorden og forringe iltforsyningen til rødderne. Det er derfor umiddelbart logisk en god ide, hvis man kunne løsne jorden omkring rødderne efter, at frømarken er etableret. Når jorden omkring græs-rødderne er tilstrækkelig løs, kan rødderne søge dybere og bredere for at optage næringsstoffer og vand.

Men tidspunktet for behandling er afgørende for effekten. Det ideelle tidspunkt kunne være august/september, mens jorden er tør, og belufterens tænder har en løsnende effekt. Kører man med maskinen, når det er for fugtig, har den ingen gavnlige effekt, da man blot vil glitte nogle snit i jorden. Man kunne sammenligne med en kniv i blød smør.

Danske erfaringer

To sjællandske frøavlere havde maskinen på prøve i efteråret 2011 og var begge enige om, at emnet er spændende. Men det bedste ville være at få beluftning af frømarker afprøvet i et udbytteforsøg.

I oktober mødtes planteavlskonsulent og

Cirka seks uger efter en overkørsel med OxyGeneratoren kunne man se fine små hvide rødder på snitfladerne, som indikerer, at rødderne søger den løsnede jord.

Tabel 1. Rentabilitet af Oxygenerator

Årlig anvendelse, hektar	25	50	100	150	200
Gns. omkostning, kr. pr. hektar	375	274	223	206	198
Forudsætninger: Købspris 49.000 kr., 10 år, værditab 15 pct., rente 5 pct., inflation 1,5 pct., traktor 130 kr. pr. time, løn 200 kr. pr. time, vedligehold 15 kr. pr. time og kapacitet 2,0 ha pr. time.					

Tænderne går cirka 17 cm i jorden og river ikke jord eller græstotter op.

OxyGeneratoren har de to knivakslar monteret lidt på skrå, så der opnås en løsnende effekt i jorden. De to blå tønder er fyldt med vand til ballast, så den kan komme i jorden under tørre forhold.

frøavlseksperter Kenneth Svensson, Gefion, og frøavlskonsulent Bent Svendsen, Hunsballe Frø, til en demonstration af maskinen. Begge specialister mente, at det korrekte tidspunkt for en behandling vil være under tørre forhold i det tidlige efterår, så røddernes vækst stimuleres, og planterne bliver stærke til at danne mange fertile skud. Behandling om foråret vil være risikabel af hensyn til øget fremspiring af græsukrudt,

efter der har været sprøjtet. Gefion vil arbejde for at få afprøvet maskinen i 2012.

Rentabilitet

Maskinen koster 49.000 kr. i tre meter udgaven, og en Gefion Turboanalyse viser, at den vil koste 274 kr. pr. hektar, hvis der årligt behandles 50 hektar.

Er der tale om engrasgræs til 14 kr. pr. kg, så skal udbyttet blot stige med 20 kg frø pr. hektar, før omkostningen til beluftning er dækket.

Sydsjælland, Møn, Midtsjælland og Stevns og omegn frøavlerforeninger

Onsdag 1. februar kl. 9.00-14.00

Fælles frødag.

Sted: Røstoftes maskinforretning,
Skovvej 1,
4735 Mern.

Program følger.

Arrangører: Sydsjælland, Møn, Midtsjælland og Stevns og omegn frøavlerforeninger.

Mødekalender

Har deltaget i

- 21/10 EU Planterettigheder, fremtidsseminar i Bruxelles
- 24/10 Bestyrelsesmøde Frøsektionen
- 25/10 Generalforsamling DLF
- 7/11 Seminar om "Minor Use Specialty Crops"
- 8/11 Formandsmøde Frøsektionen
- 9/11 Delegeretmøde
- 24/11 Møde i UPO, Plantedirektoratet
- 29/11 Møde i Styregruppen, Flakkebjerg
- 30/11 Brancheudvalget for Frø
- 1/12 Virksomhedsbestyrelsen
- 2/12 Fællesbestyrelsen
- 6/12 COPA Working Party on Seed
- 7/12 Preparatory Meeting for EU-Kommissionen
- 12/12 Dansk Planteproduktion
- 19/12 Temadag om Vandplaner
- 4/1 Frødag Fyn
- 5/1 Frødag Sydvestsjællands Frøavlerforening
- 6/1 Frødag Mors, Nordvestjyllands Frøavlerforening
- 10/1 Årsmøde
- 11/1 Plantekongres
- 12/1 Plantekongres

Kommende møder

- 16/1 Møde, PD og NAK i Holland
- 20/1 UPU, (PD)
- 27/2 Dansk Planteforum
- 28/2 Brancheudvalget for Frø
- 1/3 Sektionsbestyrelsen for Planteproduktion
- 5-6/3 DanSeed
- 6/3 Fællesmøde Fondene
- 8/3 Rådgivende udvalg for EU Kommissionen
- 21/3 WP Phytosanitare